

2. Момот Т. В. Антикоруційний комплаєнс у системі стратегічного моніторингу кадрової безпеки підприємства / Т. В. Момот, Ю. І. Мізік, С. Я. Політучий // Актуальні проблеми економіки, 2016. – № 180. – С. 167-174.

3. Момот Т. В. Фінансово-економічна безпека: стратегічна аналітика та аудиторський супровід: монографія / Харків. нац. ун-т міськ госп-ва ім. О. М. Бекетова; за заг. ред. д.е.н., проф. Т. В. Момот. – Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 340 с.

4. Єременко А. О. Методологічні основи системи кадрової безпеки підприємства / А. О. Єременко, Т. В. Полозова // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики. Збірник наукових праць. Вип. 3. № 13(2012). – Харків: Ун-т банківської справи, 2012. – С. 195-198.

5. Смірная С. М. Організаційно-економічне забезпечення безпеки підприємств виробничої сфери: монографія / С. М. Смірная. – Луганськ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2007. – 242 с.

ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

Таланчук Н. І., магістр, Павлів М. В., магістр, Львівський торговельно-економічний університет

Облікова політика, на відміну від інших видів політик підприємства, характеризується високим рівнем деталізації та вимог. Її розробка та впровадження є досить трудомістким процесом і поки що не стала повноцінним інструментом організації обліку з метою забезпечення відповідною інформацією зовнішніх та внутрішніх її користувачів. На жаль, досить часто положення про облікову політику, що затверджене на підприємствах, майже повністю копіює зміст нормативних документів, при цьому повноцінно не розкриваючи особливості діяльності підприємства [1, с.208].

Розробка облікової політики може здійснюватися за різними підходами. Зокрема, Н. Н. Макарова виділяє чотири основних підходи: експертний, проектний, адекватний і контрольний [2, с. 68].

Експертний підхід передбачає побудову облікової політики на основі комплексної експертизи діяльності підприємства, розподілу повноважень, порядку ведення обліку та підготовки фінансової, управлінської, податкової звітності тощо. Облікова політика детально проробляються для потреб підприємства та забезпечує максимальну відповідність його особливостям.

Проектний підхід використовується для переходу на абсолютно нові принципи та методи ведення обліку. Застосування цього підходу може бути виправданим при затвердженні нових стандартів обліку, реформуванні податкового законодавства, зміні власників підприємства тощо. Для обґрунтування нової облікової політики розробляються порівнювальні таблиці та алгоритми переходу до інших принципів, форм та методик обліку.

Певний сумнів викликає виділення так званого адекватного підходу, який, на думку Н. Н. Макарової, «дозволяє представити об'єктивну картину фінансового становища організації та фінансових результатів її діяльності» [2, с.

74]. Насправді, будь-який підхід повинен забезпечувати об'єктивну оцінку фінансових результатів та фінансового стану підприємства, тому виділення адекватного підходу виглядає штучним.

Контрольний підхід до формування облікової політики передбачає її тлумачення як важливого засобу контролю. Облікова політика, яка визначає правила ведення обліку на підприємстві, не завжди контролюється належним чином. Контрольний підхід передбачає чіткий розподіл функцій та обов'язків керівників облікової служби та забезпечення постійного нагляду за функціонуванням системи обліку та звітності підприємства.

Крім зазначених вище, доцільно виділити ще два важливих підходи до розробки облікової політики – формальний і стратегічний.

Формальний підхід є характерним для багатьох вітчизняних підприємств, які вважають облікову політику суто формальною справою. На таких підприємствах наказ про облікову політику містить лише загальні положення, які часто розходяться з обліковою практикою. Таким чином, формальний підхід не визнає облікову політику важливим інструментом управління обліком та діяльністю підприємства, обмежує використання найкращих методів та способів організації обліку, створює передумови для порушень і зловживань з боку працівників.

Стратегічний підхід відрізняється від інших. Зокрема, якщо експертний підхід передбачає приведення облікової політики у максимальну відповідність поточним характеристикам підприємства та його оточення, то стратегічний підхід забезпечує формування облікової політики для максимального досягнення поставлених стратегічних цілей.

Стратегія розвитку підприємства передбачає зміни параметрів функціонування підприємства, обсягів та сфери його діяльності тощо, а це так чи інакше накладає відбиток на внутрішні процедури та їх регламенти. Облікова політика не може змінюватися так часто, як змінюється ринкова кон'юнктура, тому вона повинна забезпечувати одночасно і стабільність, і гнучкість обліку підприємства.

Складовими частинами облікової політики є, насамперед, організаційна, методична і технічна. Дещо іншої думки дотримується проф. М. С. Пушкар, який виділяє такі аспекти облікової політики, як теорія облікової політики, методологія, технологія та організація обліку [3, с. 65].

На нашу думку, теорія облікової політики – це, насправді, теорія обліку, тому виділяти цю складову в обліковій політиці не варто. Натомість, доцільно додатково виділити комунікаційну складову, яка забезпечує повідомлення принципів облікової політики відповідальному персоналу, отримання зворотного зв'язку, вирішення спірних та конфліктних ситуацій. Тому облікова політика повинна не тільки бути добре розробленою, але й добре доведеною до відома облікового та керівного персоналу господарського суб'єкта.

Важливо також, щоб облікова політика була ефективною з погляду управління стратегією підприємства. Для цього вона повинна вирішувати низку важливих завдань:

- регламентування облікової діяльності та забезпечення виконавської дисципліни;
- організацію та уніфікацію обліку і звітності на підприємствах;
- автоматизацію та віртуалізацію обліку за допомогою інтегрованих інформаційних систем управління підприємством;
- забезпечення зручності та доступності інформаційної бази обліку та звітності для потреб зовнішнього і внутрішнього аудиту;
- залучення додаткових інвестицій та зовнішнього фінансування;
- забезпечення контрольованого протікання бізнес-процесів згідно стратегії розвитку підприємства тощо.

Список використаних джерел:

1. Шевчук К. В. Облікова політика підприємства: значення, особливості формування та впровадження / К. В. Шевчук // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2015. – Вип. 5. – С. 208-210.
2. Макарова Н. Н. Анализ подходов к формированию учетной политики / Н. Макарова // Аудит и финансовый анализ. – 2009. – № 3. – С. 68-74.
3. Пушкар М. С. Теорія і практика формування облікової політики : [монографія] / М. С. Пушкар, М. Т. Щирба. – Тернопіль : Карт-бланш, 2010. – 260 с.

ДО ПИТАННЯ ВИБОРУ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

*Титенко Л. В., канд. екон. наук, доцент, Дойонко А. М., магістр,
Національний університет державної фіскальної служби України*

Організація бухгалтерського обліку з використанням програмного забезпечення є важливим і невід’ємним процесом господарювання більшості підприємств на даному етапі розвитку суспільства. Комп’ютеризація бухгалтерського обліку (як в цілому, так і окремих його ділянок) не лише полегшує процес управління діяльністю, але й є необхідною умовою виконання ряду нормативно-законодавчих вимог, зокрема щодо подання електронної звітності.

Крім того автоматизовані системи бухгалтерського обліку використовуються для обробки облікової інформації. Використання програмного забезпечення дозволяє бухгалтеру отримати оперативну інформацію, зменшити кількість помилок при внесенні та обробці даних, що допускаються людським фактором.

Питання вибору бухгалтерської програми є досить актуальним, тому його неодноразово піднімали в свої працях вітчизняні та іноземні науковці, такі як К. Вольська, С. Івахненко, І. Чернікова, О. Павелчак-Данилюк, А. Султангужиєва та інші. Тим не менш, автоматизоване обліково-аналітичне забезпечення постійно оновлюється та вдосконалюється, тому дане питання потребує аналізу облікових програмних продуктів в сучасних умовах господарювання.